

Svenska Bankföreningen

REMISSYTTRANDE

2010-07-01

Skolverket
106 20 Stockholm
sa.gy2011@skolverket.se

Skolverkets förslag till nya ämnesplaner för gymnasieskolan (GY 2011)

Svenska Bankföreningens synpunkter begränsas till förslaget till nya ämnesplaner för gymnasieskolan (GY 2011), och frågan om hur den framtida undervisningen i privatekonomi ska bedrivas.

Sammanfattning

Bankföreningen välkomnar Skolverkets förslag till nya ämnesplaner för gymnasieskolan och att privatekonomi ska ingå som en del i ämnet samhällskunskap (1a och 1b). Bankföreningen anser däremot att utvecklingen i samhället - där det finns en förväntan att den enskilde individen ska ta ett allt större eget ansvar för sin ekonomi samtidigt som finansiella produkter och tjänster blir alltmer komplexa - talar för att privatekonomi bör få ett betydligt större utrymme i undervisningen. Dessutom bör det få en större koppling till vardagsproblem inom ämnet matematik.

Ur ett rättviseperspektiv är det viktigt att alla individer ges samma möjligheter och förutsättningar för att kunna fatta viktiga finansiella beslut. Alla individer kommer under sin livstid att stå inför många och ofta svåra ekonomiska val; när de tar studielån, tar lån för att köpa hus, investerar på börsen, tecknar en försäkring och/eller planerar för pensionen, etc. Det är därför viktigt att samtliga elever får samma grundläggande kunskaper. För att uppnå det behövs en ordentlig utbildningsinsats. Att ge privatekonomi mer utrymme är en nödvändighet för att medvetandegöra den enskildes roll och förutsättningar vid finansiella transaktioner.

H:\GY2011.docx

Postadress
Box 7603
SE-103 94 STOCKHOLM
www.bankforeningen.se

Gatuadress
Regeringsgatan 38

Telefon
08-453 44 00

Telefax
08-796 93 95

Bankgiro
700-1779

Plusgiro
605-8

Större utrymme för ämnet privatekonomi

Bankföreningen anser att Skolverkets förslag är ett steg i rätt riktning. I förslaget tydliggörs privatekonomi i undervisningen genom att det föreslås bli ett obligatoriskt kursmoment inom samhällskunskapens grundnivåer - 50 poängkurs för elever som valt en yrkesverksam linje eller 100 poängkurs för dem som valt högskoleförberedande linjer.

Bankföreningen är dock övertygad om att resultatet av utbildningsinsatsen blir mest effektiv om alla delarna inom privatekonomi hålls ihop och att det blir en sammanhängande del i gymnasieutbildningen. Samtliga elever i gymnasieskolan måste få samma grundläggande kunskaper oavsett om man väljer en yrkesinriktad linje eller en teoretisk. Därutöver anser vi att ska det ingå som en naturlig del i matematiken för årskurs 1 med konkreta och vardagsnära problemlösningar utifrån privatekonomiska situationer.

Mot bakgrund av utvecklingen i samhället - där det finns en förväntan att den enskilde individen ska ta ett allt större eget ansvar för sin ekonomi samtidigt som finansiella produkter och tjänster blir alltmer komplexa - hade vi dock förväntat oss att det i Skolverkets förslag lagts större vikt och mer tid för ämnet privatekonomi.

Bankföreningen anser, i likhet med en rad andra privata och offentliga aktörer, att ämnet privatekonomi absolut utgör ett av de områden där eleverna behöver bättre grundläggande kunskaper och färdigheter än vad som uppnås i dag.

Redan som ung ställs man inför svåra privatekonomiska val som kräver kunskap och där felaktigt agerande kan få allvarliga konsekvenser. Unga är till exempel hårt uppvaktade av olika mobiloperatörer och de lockas av SMS-lån. Skolan är därför den viktigaste kanalen för att nå ut till alla elever för att de ska stå bättre rustade inför alla de ekonomiska beslut som de kommer att tvingas ta. Genom att redan i skolan lära eleverna att ta hand om sin privatekonomi minimeras risken för fel beslut.

Dessutom hamnar allt fler och allt yngre personer i Kronofogdens register. Betalningsanmärkning kan få förödande konsekvenser för speciellt unga människor. De kan få sin ekonomi raserad för lång tid framöver, på grund av ett enda mobiltelefoninköp. Betalningsanmärkning gör det svårt att hyra bostad, skaffa olika abonnemang, ansöka om lån med mera. Bristfälliga kunskaper riskerar leda till en dålig start i vuxenlivet.

Undervisningen är därför viktig för att förbereda eleverna för ett aktivt och ansvarsfullt deltagande i samhället och för att motverka utanförskap i olika former. Ur ett rättviseperspektiv bör alla elever få likvärdig undervisning och samma möjligheter att fatta bra beslut om sin privatekonomi.

Samhällskunskap

Bankföreningen anser att privatekonomi bör få ett betydligt större utrymme i undervisningen än att endast vara ett av sex kursmoment på 50 poängskursen samt ett av åtta på 100-poängskursen i samhällskunskap.

I Skolverkets förslag kommer kursmomentet privatekonomi att fokusera på "hushållets inkomster, utgifter, tillgångar och skulder, konsumtion i förhållande till behov och resurser samt hur privatekonomin påverkas av samhällsekonomiska förändringar".

Det är en beskrivning om olika delar som ingår i en persons privatekonomi. Vi saknar dock helt och hållet praktiska tillämpningar på vad man som konsument kan komma i för olika privatekonomiska valsituationer, till exempel när man ska ta lån, börja spara, välja pensionslösningar etc. Vi saknar också den konsumentupplysande delen om elevernas rättigheter och skyldigheter i rollen som konsument, grundläggande undervisning om familjerätt och eget boende samt fördjupningar inom områden som sparande och försäkringar.

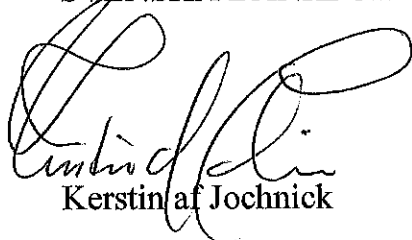
Vi anser därför att det centrala innehållet för Samhällskunskap 1a och 1b bör utökas med rättigheter och skyldigheter i rollen som konsument, eget boende och familj samt fördjupad kunskap om sparande och försäkring.

Matematik

Ämnets centrala innehåll beskrivs i förslaget till ämnesplan mer utförligt än tidigare och sambanden med samhällsliv och yrkesliv stryks under.

Bankföreningen anser dock inte att förslaget ställer den enskilde elevens kunnande och tillämpningar i fokus på samma sätt som i nuvarande ämnesplan där vardagsnära lärande och praktisk tillämpning av kunskaper upprepas flera gånger. Förståelse för begrepp som ränta, avkastning och inflation har ett nära samband med matematiska kunskaper. Bankföreningen förordar därför att ämnesplanen kompletteras med moment som ger praktisk tillämpning av vardagliga privatekonomiska frågeställningar.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Kerstin af Jochnick

Lena Barkman